

نگاهی به برخی از آمار و ارقام در این گزارش تأیید می‌کند بودجه با روی کار آمدن دولت سیزدهم به ریل اصلی برگشته است

جهش درآمدها، کاهش هزینه‌ها

در چهارماه نخست سال منابع حاصل از فروش نفت و فرآورده‌های نفتی ۴۸۱ درصد افزایش یافت

و تأمین هزینه‌های جاری خود از محل بورس نداشت. اعتبارات عمرانی و اشتغال در پایان سال ۱۴۰۰ رکورد تاریخی زد و به بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد تومان رسید، تنها در شش ماه دوم اعتبار تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ۶۳ درصد افزایش یافت.

مهم‌ترین ریشه تورم، رشد نقدینگی در اثر استقراض از بانک مرکزی بود؛ دولت سیزدهم زمانی روی کارآمد که در پنج ماه اول سال ۵۴ هزار میلیارد تومان تنخواه بانک مرکزی توسط دولت قبل هزینه شده بود؛ این تنخواه البته در پایان سال ۱۴۰۰ توسط دولت سیزدهم تسویه شد. دولت قبل در فروردین ۱۴۰۰ بیش از ۲۳ هزار میلیارد تومان از بانک مرکزی استقراض کرد که در اردیبهشت ۱۴۰۰ این رقم به ۳۹ هزار میلیارد تومان رسید. این درحالی است که در دو ماه ابتدایی سال ۱۴۰۱ دولت سیزدهم برای تأمین هزینه‌های خود حتی یک ریال از منابع بانک مرکزی استفاده نکرده است. از سوی دیگر همزمان با بازپرداخت اصل و سود اوراق منتشر شده دولت قبل، میزان فروش و واگذاری اوراق مالی اسلامی در سال ۱۴۰۰ بیش از ۱۲ درصد کاهش پیدا کرد که بیانگر افزایش سهم درآمدهای پایدار در تأمین هزینه‌های دولت است.

به غیر از بهبود شاخص‌های کلان بودجه یعنی کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی؛ کاهش انتشار اوراق؛ رکورد تاریخی تخصیص

دولت سیزدهم در شرایطی کار خود را آغاز کرد که بسیاری از شاخص‌های کلان اقتصادی در وضعیت نامطلوبی قرارداشت، شاخص‌هایی که اغلب آنها در اثر ناترازی بودجه بخصوص سال آخر دولت دوازدهم ایجاد شده بود. این درحالی است که دولت سیزدهم می‌بایست درنیمه دوم سال گذشته همین بودجه را اجرا می‌کرد، بودجه‌ای که برای تأمین آن در چهارماهه نخست سال، ۵۴ هزار میلیارد تومان تنخواه از بانک مرکزی هزینه شده بود و درکنار آن انتشار میلیاردها تومان اوراق بدهی کلانی برای دولت جدید برجای گذاشته بود. درطول سال‌های گذشته با وجود صرف منابع کلان خروجی قابل قبولی به دست نیامده است، به طوری که در ۷ سال گذشته، ۲ هزار و ۷۰۰ هزار میلیارد تومان مصارف کشور بوده، اما خروجی مؤثری برای مردم نداشته است. درمجموع وقتی شاخص‌های کلان اقتصادی در چند سال گذشته را نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که حتی عقب‌رفت داشته‌ایم، اقتصاد کوچک‌تر شده، نرخ رشد سرمایه‌گذاری به منفی چهار و شش دهم درصد تنزل پیدا کرده و رشد اقتصادی چهار دهم درصد بوده است.

خزانه‌ای خالی

مهم‌ترین معضلی که دولت در ابتدای آغاز به کار خود با آن مواجه بود، خزانه با موجودی منفی بود که حتی پرداخت حقوق را با اما و اگر مواجه کرده بود. در برابر مشکلات برای تأمین هزینه‌های جاری، اغلب طرح‌های عمرانی خوابیده بود. درمجموع بیش از ۶۰ هزار میلیارد تومان تخصیص بدون منابع در خزانه باقی مانده بود و دولت برای اداره کشور باید علاوه بر صرفه‌جویی به فکر افزایش درآمد هم می‌بود.

دراین میان انتشار سنگین اوراق مالی در دولت قبل عملاً موجب تعهد بازپرداخت بین ۱۰ تا ۱۲ هزار میلیارد تومان در ماه شده

بود و دولت سیزدهم باید ۵۳۵ هزار میلیارد تومان اوراق قبلی را باز پرداخت کند.

براساس اعلام سازمان برنامه و بودجه کشور، با اقدامات جهادی و برنامه‌ریزی‌های کارشناسی دولت سیزدهم، در شش ماه دوم سال ۱۴۰۰ نسبت به مدت مشابه سال قبل میزان منابع درآمدی دولت ۱۰۲ درصد افزایش یافت و با تمرکز بر احیای فروش نفت، میزان درآمدهای نفت و فرآورده‌های نفتی در این مدت یک هزار ۴۴۳ درصد رشد کرد.

دولت برای کمک به شرایط بازار سرمایه کمتر به سراغ فروش اوراق مالی رفت و درآمدها از این محل ۵ درصد کاهش پیدا کرد؛ به عبارت دیگر دولت نگاه درآمدی

ویژه‌نامه

ایران

شهریور ۱۴۰۱